

har jeg fornyet i korte Træk, og jeg tror ikke, der er nogen som helst Grund selv for den mest doktrinære Betragtning til at optage dette udstemte Ord igjen. — Jeg kommer nu til Forslaget om Gratistpladserne. Man har ønsket, at den ærede Minister skulde have den søgte Bemyndigelse til at give 20 Disciple Fripladser i de lærde Skoler. Der er, saa vidt jeg erindrer, af 1069 Elever 192, der have Friplads, og 51, som nyde Undervisning mod nedsat Betaling; det er omtrent $\frac{1}{6}$. Det er muligt, at der kunde vise sig nogen Trang til en Udvidelse heraf, saafremt man da ellers kan antage, at de Midler, der haves til dette Diemed, ere benyttede strengt til dette Formaal og ikke med andre Bihensyn for Die; men saalænge det nuværende lærde Skolevæsen staar uden den Omordning, som man dog fra mange Sider ønsker, og uden at man har faaet en saadan Indskrænkning i Antallet af Skolerne, som Forholdene synes meget at tale for, turde der efter Flertallets Formening ikke være Anledning til at gaa ind paa denne nye Bemyndigelse. Med Hensyn til selve Bemyndigelsens Nødvendighed, har jeg ikke rigtig forstaaet den ærede Ministers Stilling. Den meget ærede Minister siger Sp. 859 i Landstingstidenden: „Jeg havde strengt taget ingen Bemyndigelse til at give Tilladelse til, at han blev optagen i nogen lærd Skole“; men senere siger den ærede Minister, at han i sin Lovl valgte „den Middelvei at optage den omtalte Anmærkning paa Finantslovsforslaget, dog udtrykkelig saaledes, at jeg har anerkjendt, at den strengt taget ikke er nødvendig“. Det ene Sted erkjender den ærede Minister, at han strengt taget ingen Bemyndigelse har til at give en saadan Tilladelse, men et Par Spalter senere udtaler han, at Bemyndigelsen strengt taget ikke er nødvendig; der synes at være en meget bestemt Modsigelse imellem disse Udtalelser. Flertallet er af den Anskuelse, at Bemyndigelsen er nødvendig, thi dersom den ærede Minister kan bemyndige for 2 eller 20 uden Bevilling, vilde han helt kunne forandre den Indtægtspost om Skolepengene, som findes bevilget under visse bestemte Forudsætninger, nemlig med de Skolepengetaxter, der ere fastsatte, uden at Bevillingsmyndigheden fik Noget at sige derom. Dette tror jeg ikke er rigtigt, og naar der yderligere forhandles om denne Sag, turde det være rigtigt at fastholde, hvad en høitæret Landstingsmand udtalte, at den kongelige Anordning eller den ministerielle Bestemmelse — jeg veed ikke hvilket det er — der fastsætter Skolepengene, er, om ikke i Samklang med, hvad man her udtrykkelig ønskede, saa dog udgaaet som en Frugt af Forhandling, dels med Finantsudvalget, og dels her i Salen. Jeg skal tilføje, at det ogsaa er loyalt erkjendt, at Anmærkningen, for saa vidt Bemyndigelsen skulde gives, maatte, hvor nødvendig man end vilde have den, dog optages. Jeg maa

derfor lige overfor denne Sags almindelige Betydning fastholde, at bliver Anmærkningen strøgen, hvad man foreslaar, vil den høitærede Minister ikke have en saadan Bemyndigelse. — Med Hensyn til Forslaget under Nr. 45 er der ogsaa en lille Misforstaaelse af de Udtryk, hvormed dette Forslag er begrundet, og paa hvilken Begrundelse det er vedtaget. Man ønsker ikke disse Forberedelsesklasser ved de lærde Skoler, men da man nu engang har oprettet dem, uden at der, naar ikke den Minister, som er tilstede, anser det for rigtigt at høre dem og paa den Maade mere loyalt opfylder de vedkommende Bestemmelser i Undervisningsloven, for Diebliffet foreligger nogen Mulighed for at faae dem bort, har man ment, at det, at begunstige Skoler, som man tror ere til Skade for den almindelige Undervisning paa Stedet, ved at sætte en særlig lav Seieindtægt eller indrømme en gratis Benyttelse af Skolelokalerne, ikke vil være rigtigt, og derfor foreslaar man Seieindtægten forhøiet. Man har ikke foreslaaet den forhøiet af den Grund, at den ærede Minister yderligere skulde udvilde saadanne Forberedelsesklasser som et Tilhæng til de lærde Skoler med Tilladelse for disse Lærere til saaledes at dele sig imellem to Slags Skoler, Noget, som, saa vidt jeg veed, den ærede Minister har begyndt paa, i alt Fald ved en enkelt lærd Skole. Det har ligget langt fra Udvalgets Tanke nogenstinde at give en Antydning deraf ved dette Forslag. — Forslagene under Nr. 46, 47 og 48 skal jeg forbigaa, og med Hensyn til Forslaget under Nr. 49 angaaende Seminarieeleverne skal jeg, idet jeg henviser til Flertallets Erklæring, blot gjøre den Bemærkning, at det ikke maa siges om os, at det er os, der have gjort om ved denne Bestemmelse, men det er den ærede Minister, som har gjort det, idet han foreslaar denne Post forandret fra den Skikkelse, hvori den var optagen paa indeværende Mars Finantslov, til det, som han her har foreslaaet. Det er altsaa den ærede Minister, der har forandret Standpunkt, og ikke Folkethinget. — De Spørgsmaal, som ere opførte paa § 22 i Forslagene under Nr. 50—55, tillader jeg mig at forbigaa med Henvisning til tidligere Forhandlinger. Kun med Hensyn til Forslaget under Nr. 51 skal jeg bemærke, at jeg i dette Tilfælde, som, jeg tør næsten sige, gjennemgaaende vil kunne slutte mig til, hvad demom er udtalt af ærede Medlemmer paa et andet Sted, som have delt den Betragtning, at Finantsloven skulde have været vedtagen i Landstinget, saaledes som vi oversendte den; ja, jeg tror ogsaa, at navnlig den ærede Minister fremhævede den samme Betragtning. Den ærede Minister har stillet sig velvilligt lige over for dette Forslag af Folkethinget. Han fremhævede nemlig, at der var Forskjel paa en Indbaldelse, der har en saadan ekstraordinær Karakter, at det, der skal søges bewirket derved,